

PIELL A YE-HÉCRUINIE

ɔ 'cru la

1 1'Mɔ Pieli, -ɔ mɔ -Yusu 'Klisu a -wɔnnaanyɔ, 'mɔɔ ni, -ɔɔ 'cruinie -gbo 'cru. 'A mv =nv, -v mɔ Nyisva a nahuin, -v 'sɛɛ 'blugbi =nv ke gbo, -i mɔ Pɔnblugba, Galatublugba, Kapadɔsiblugba, Asiblugba, kɔ Bitiniblugba 'heen, 'a mv'v ni, 'ni -wɔn 'cru. 'A mv mɔ 'dagbi'i ni, 'ke 'le 'blugbi a -gbe 'mv. 2Si la a ti 'yri, -a ni Bu Nyisva 'ɔ -yri la, 'ke bɔ -ha 'le 'a mv du 'mv, 'ke ba 'ya 'a nahuin 'mv. 'Ke ɔ naa 'le 'a -Hihiu 'mv, 'ɔ nue, 'a 'ya 'a nahuin 'mv, -ɛ die nu, a 'mv 'o -Yusu 'Klisu 'o =tuu, kɔ, -Yusu 'Klisu a -gbe a dablo 'mv 'a ni de 'kuku 'wowla, -ɛ die nu, a 'mv 'o ye 'sii, 'ke 'o Nyisva ye. Nyisva bɔ nu 'a mv =hapvde 'mv, bɔ -nyi -we 'a mv kegboweenle, -hapvde kɔ kegboweenle a -gbe 'heen, i 'mv kle bii.

-Ba baa Nyisva =nv, -ɔ waa -a mv

3-Ba baa Nyisva, -ɔ mɔ -a ni Kukonyɔ -Yusu 'Klisu a Bu, -ɛ nue, ɔ 'ye -a ni wɔłt, 'ɔ -nyi -a mv 'klo yrayru. -Yusu 'Klisu =nv, Nyisva -ha 'le 'kukonyu -heyri, ɔ -ha 'klo, nɔ- kɔ 'mv Nyisva a -gbe, ɔ naa 'le, 'ɔ -nyi -a mv 'klo yrayru a -gbe. Ne- kɔ -ti, -a yie, -a nye -pre, 'ke bɔ -ha -we 'le -a mv 'kukonyu -heyri, ɔ 'mv -we -a mv 'klo -ha. 4-A yie -we ni, -ɛ mɔ, Nyisva di -a mv -nyi =hapvde. =Hapvde a -gbe, ε 'ni nyre =le 'yi le, mɔ, ε 'ni pa =le -we =jawe, mɔ, ε 'ni =hɔn =le -we gbe. =Hapvde a -gbe, 'ke 'le yakɔ 'mv, 'ke ɔ =tue 'le gbo, 'ke 'o 'a ni -ta 'mv. 5'A mv =nv, -v kuo Nyisva =wlv ye, ɔɔ 'a mv =tu 'yie, 'ke 'le 'a 'kli a keninie 'kwli 'mv, -ɛ die nu, 'klo a 'o'mv-hɔnti 'bι nyre 'o, nahuin 'bii 'mve 'ye -tɛɛ, -ɛ mɔ, ɔ waa 'a mv ni.

6=Hapvde a -gbe, Nyisva nu 'a mv 'mv a -tu, 'a kɔ plɔ a bleele, =beti ba di ke =sve a gblegblei 'ye, 'ke 'le ti gbi 'kwli 'mv. 7=Sve a -gbe, aa 'ye, a nye 'ni 'ye, -ɛ die nu, nahuin 'mve 'ye, -ɛ mɔ, a kuo Nyisva ye =wlv -tɛɛ. =Beti -gulv =nv, -v di 'yi le nyre, v nyu 'mv 'ni 'ba, 'v nyu 'wla, -ɛ die nu, v 'mve 'ye, 'bia 'bv nɔ 'yi le. Ke ε ni 'mv, 'ke 'o 'a ni =wlv a yekuole a -ta 'mv. 'A ni =wlv a yekuole a -gbe, ε mɔ de gblakaa ni, ε -hi 'o -gulv 'mv. Ke'ε ni, ε ni 'mv, -ɛ die nu, -nyɔwɔ =nv -kɔ 'mv -Yusu 'Klisu di 'le lele di, Nyisva 'mv 'a

mv baa, kɔ, ɔ 'mv -we 'a mv -ti a 'yi'buaale -nyi, kɔ, ɔ 'mv -we 'le 'a ni 'dv 'yaa, -ɛ nue, a 'kie kuo =wlu ye. ⁸-Yusu a -gbe, -beti ba 'dio wen a 'yee, a nu 'mv ni. -Beti ba 'nu 'yo, -te ti ni le 'mv -gbo, a kuo ye =wlu. Ne- kɔ -ti, 'a ko plɔ a bleele. -Te 'a ni plɔ nu le bubble, =ɔ =de 'de 'le 'a -tutue -we, ⁹-ɛ nue, Nyisva, ɔɔ 'a mv 'ni waa. Waale a -gbe, ne- aa -pre.

¹⁰Ti -hi la a ti 'yri, Nyisva a winwlɔn-henyv, v nye la le 'ni =mɔ, bv yrii la 'mv le -tee, -te Nyisva di nahuin a waale nu. ɛ ni la ye 'mv, -hapvde =nv, Nyisva po la le, ɔ di la 'a mv 'mv nu, 'vv la nahuin 'a -ti ye =tu. ¹¹-Yusu 'Klisv a -Hihiu =nv, -v ni la 'o =nu ke 'mv, ɛ ni la ye 'mv, 'v le la =nv -Yusu 'Klisv a =sue =nv, ɔ di la 'ye a -ti, 'v le la =nv, -ɛ mɔ, -sue a 'yiye a -gbe, 'be -hi, Nyisva dio -nyi -ti a 'yi'buaale. Nyisva a winwlɔn-henyv a -gbe, v =mve la le, 'ke bu yrii de a -gbe 'mv le, -ɛ die nu, v 'mv ti =nv yi, -i kɔ 'yri -tɔpli a -gbe, i di 'o 'lu -wɔn mue, kɔ, v 'mue yi, -te i di 'mv ni, ¹²Nyisva 'ɔ le =nv, -ɛ mɔ, ɛ 'de =nv, v 'dee bv 'ye -tɔpli a -gbe, kee, 'a mv'v ni, -v di 'ye. Ti -gbo 'yri, nahuin =nv, -vv -Yusu a -haputitie po, v le 'a mv -tɔpli 'bii a -gbe ni. Nyisva a -Hihiu =nv, ɔɔ nahuin -nyi, nv- =tu =nv -tɔpli a -gbe wlɔn. -Tɔpli a -gbe, Nyisva a leleeneyv, v nye -we 'ni -hua, 'ke bu yi wen, kee, Nyisva a -Hihiu 'di =nv tɔɔ.

'A ni nunuklɔ bɔ 'sii 'o ye

¹³-Te Nyisva nu -tɔpli a -gbe, 'ke 'o 'a mv -wɔn, 'a -ti, ba -hi 'lu -wɔn le -tee, -ɛ die nu, a 'mv -wɔn -we, 'ke ba nu Nyisva a -kvan. Ba kɔɔ 'a ni diɔnu win ke! A ni -hie 'le de -de 'lu -wɔn le, 'be 'de -hapvde =nv, Nyisva di 'a mv 'mv nu, -nyrɔwɔ =nv -kɔ 'mv -Yusu 'Klisv di 'le lele di. ¹⁴ɛ ni ti, ba =tuu 'o Nyisva 'o. Ti =nv -kɔ 'yri a 'de la -Yusu a -haputitie a yie, aa la -wɔn kve 'ylenyre-tɔpli =nv, 'a ni =wlu la -hua. Kee, -te ti ni le 'mv -gbo, a ni kve 'le 'klɛe lele 'ylenyre-tɔpli a -gbe -wɔn. ¹⁵Nyisva =nv, -ɔ da 'a mv, 'ke ba 'ya 'a daku 'mv, ɔ 'sii 'o ye. 'A -ti, 'a ni -gbe, 'a ni 'yrinaabvi bi 'sii -we 'o ye. ¹⁶Ti -hi la a ti 'yri, v 'crie la ni, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mv, -ɛ mɔ: «Nyisva nɔ 'ni: Ba 'sii 'o ye, -ɛ nue, 'na -gbe, 'n 'sii 'o ye.» ¹⁷Bia 'baa Nyisva da, ke aa po: «-A ni Bu.» -Te a nyo 'klɛe Bu daa, -ye a kɔ ba -tuo 'o, 'a ni 'yrinaabvi, i 'mv 'o ye 'sii, ti 'bii -gbo, a di nɔ 'klɔ ke -hi. Bi bi 'le 'a mv 'kwli 'mv, -ɛ mɔ, 'e ni nahuon, -te 'a nunuklɔ ni 'mv, ke'e ni, Nyisva di 'a -bati a lepupue nu, -ɛ nue, ɔ -me -ye, ɔ 'ni 'jra -le nahuin 'yi 'mv le. ¹⁸A yie ni, -ɛ mɔ, Nyisva -ha 'a 'Yu ni, 'ɔ =gbla 'a mv, 'ke 'o nunu-tɔpli =nv a -ta 'mv, 'a ni bunuu la 'a mv tɔɔ, -i 'nuni da de -de. ɛ 'de 'wliye =nv, -ɛɛ =jawe pa, ɔ 'die nu, ɔ 'de 'a mv =gbla, ¹⁹kee, -Yusu 'Klisv a -gbe a dablo =nv, -ɔ ni 'klu ke, -ɛ -hi 'o 'e ni de -de 'mv, nɔ- Nyisva nu, 'ɔ =gbla 'a mv. -Yusu 'Klisv 'we =nɔ blable ye, v -ha, 'ke 'o 'cchlun -wɔn. ɔ 'sii 'o ye -tee. De 'klan =de 'de 'le =nɔ 'mv ni. ²⁰Plu Nyisva 'mv la 'klɔ nu, 'kee ni, Nyisva -ha 'le -Yusu 'Klisv du 'mv. Kee, ti -gbo 'yri, -i mɔ 'lele'bɔɔti, ɔ titio nahuin 'bii ye, -ɛ die nu, ɔ 'mv 'a mv waa. ²¹Ne- kɔ -tu ni, 'a kuo Nyisva =wlu ye. Nɔ- -hiɔ 'le

'kvkunyv -heyri, 'ɔ -hič 'klč, kč, 'ɔ -nyo -ti a 'yi'buaale. -Yusu 'Klisu a -gbe, nɔ- nue, 'a kuo Nyisva =wlv ye, 'a yie -we, -e mɔ, ɔ di 'a mu 'ni waa.

22 A 'sii 'o 'a ni dɔnu ye, -e nue, aa 'o Nyisva a winte 'ni =tuu. Ne-ε 'a mu 'klč -nyi, 'ke ba nve 'a ni 'bienu 'mu, -vv -we Nyisva -wɔn kve. 'Nii 'a mu 'ni le, ba 'cipi 'o 'munvnuele, 'ke 'le 'a ni =wlt 'bii ke. 23 Bi bi 'le 'a mu 'kwli 'mu, Nyisva a winte =nv, -u nahuin 'klč yrayru -nyi, kč, -t 'dee -bi -we gbo gbe, ni- kč 'mu Nyisva naa 'le, 'ɔ -nyi 'a mu 'klč yrayru. Nyisva a -gbe, -ɔ 'nini 'kv gbe, nɔ- kč 'yuo=pli a -he. E 'de -tunahuon, -ɔɔ 'kv a 'yuo=pli, a 'diu -he. 24 U 'cree la ni, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mu, -e mɔ:

«-Tunahuin 'bii,

v 'we =nɔ -piti ye, -u 'kv.

'Waa 'yilenunč,

ɛ 'we =nɔ -piti a -pui =nv ye, -u 'yrč.

25 Kee, Kukonyč Nyisva a winte,

ɛ 'ni -we =le gbo gbe.»

Nyisva a winte a -gbe, -e kč -ti -aa =tu, ne- mɔ =haputitie =nv, a 'wɔn.

Nyisva -ha 'le 'a mu 'mu du, 'ke ba 'ya 'a nahuin 'mu

2 1-Te Nyisva -nyi 'a mu 'klč yrayru a -gbe, 'a -ti, -tɔpli -hvun 'bii =nv, -t ni 'le 'a ni =wlv ke, ba -hi 'le, a ni 'du 'le 'klee lele hi le, a ni naa 'le -we 'lii 'hɔn, a ni -tu 'le 'klee lele ca, kč, a ni creke 'le nahuin. 2 Kee, ba 'we =nɔ 'yuplu ye, -ɔɔ 'a 'dii a neye -hua 'e ni ti. Kee ni, ba nu Nyisva a -ti a -huhva, -e die nu, 'a ni =wlv a yekuole 'mu kle bii. Ne- ba nu, ε 'mue gba -gbagba, ti =nv -kč 'yri Nyisva di 'o 'a mu waa 'bii, t 'mu 'o nyre. 3 De a -gbe, ne- kč -huhva a kč ba gba 'lu -wɔn, -e nue, a -tɔ -hapudé =nv wlɔn, Kukonyč, ɔɔ nahuin -nyi, 'a 'ye, -e mɔ, ε nɔ wlɔn.

4 Ba 'yia 'o Kukonyč -Yusu 'Klisu 'hvun 'mu gbo. Nɔ-ɔ nahuin 'klč yrayru -nyi. Nɔ- 'we =nɔ 'cih =nv ye, kayuponyv 'de -hva bu nuu -kvan 'yri. Kee, Nyisva -me -ye, nɔ- c -ha 'le, 'ɔ nuo -kvan 'yri, -e nue, ɔ -me -ye, 'ke 'le =nɔ 'yi 'mu, ɔ nɔ le 'yi, 'ɔ -hi 'o 'he 'bii 'mu. 5 'A ni -gbe, -v kč 'klč yrayru a -gbe, ba 'we =nɔ 'he =nv ye, -e ni 'klč, -e die nu, Nyisva 'mu 'a mu 'mu 'ba, ɔ 'mu kayu =nv po, -v kč gbo 'a -Hihiu di 'le ni. 'Ke 'le kayu a -gbe gbo, 'a mu di -cɔhlunpinyv 'mu 'ya. -Cɔhlun =nv, a di pi, -v di 'a plo blee, ne- mɔ ba -ha 'le 'a ni =wlv, ba -nyu =nɔ, -Yusu 'Klisu a -ti. 6 'E mɔ -tee, v 'crie la ni, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mu, -e mɔ, ke Nyisva po:

«Ba 'ye ke, 'n -ha 'le -shapv'hič,

'ni nyo 'le 'dɔč =nv, vv Sion (Jrusrē) daa 'mu gbo =tu.

Nɔ- kč ke 'n di 'o 'na kayu poo.

Nɔ- 'n -ha 'le du 'mu, -e nue, ɔ nɔ le 'yi.

'E ni nahuin 'bɔ ni 'o, 'bɔ kuo =wlv ye,

gbegbe -tvi 'dee bi nu =nɔ.»

7-Hapv'hič a -gbe, ɔ mɔ =hapudée ni, 'ke 'o 'a mu -wɔn, -v kuo =wlv ye. Kee, ε 'de le 'mu ni, 'ke 'o nahuin =nv -wɔn, -v 'dio =wlv ye kuo. 'E mɔ -tee, v 'crie la ni, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mu, -e mɔ:

«'Hīc =nu, kayuponyu 'de -hva bu nuu -kvan 'yri,
nō- =v -ye 'du 'mv, 'c -he 'hīc gblaka,
'v nuo -kvan 'yri, 'v po kayu.»

8 Σ 'cree -we nī, 'ke 'le Nyīsvacrunie 'kwli 'mv, -e mō:

«'Hīc a -gbe, o nye 'nī nu,
nahuin a b*v*yoc 'c nyoyre bi,
'vv =hlōn le bibi.»

'E mō -tēe, 'waa b*v*yoc nyoyre 'nī bi, 'vv =hlōn le bibi, bu 'nīnī -tuu 'o Nyīsva a win. Kve la 'le gbo, Nyīsva -yri nī, 'ke bu bi =hlōn le, 'bu 'nīnī -tuu 'o 'a win.

9 A -me -ye, 'a mu mō daku =nu, Nyīsva -ha 'le du 'mv. 'A mu mō bodiopuu nī, -v 'we =nō -cōhlunpinyu ye, -vv Nyīsva a -kvan nu. 'A mu mō Nyīsva a daku nī, o po 'pia ke, 'ke 'o =nō -wōn. C =gbla 'a mu nī, -e die nu, a 'mu nahuin le, 'ke 'o -tōpli gblaki =nu, o nu a -ta 'mv. 'E mō -tēe, o da 'a mu nī, 'c -ha 'le 'a mu gbigbiyri -heyri, 'c gba 'le 'a mu 'a -nyre 'mv, -ee wlin, -e -hi 'o 'e nī de -de 'mv. ¹⁰Ti -hi la a ti 'yri, a 'de la Nyīsva a daku, kēe, -te ti nī le 'mv -gbo, a -he 'klee 'a daku. Ti -hi la a ti 'yri, a 'die la yi, -e mō, Nyīsva kō la 'a nī wōlī, kēe, -te ti ne 'mv -gbo, a yie nī, -e mō, 'e mō -tēe, o kō 'a nī wōlī.

Ba 'ya Nyīsva a -go 'mv

11 'Na nīnatumupu -a, bī bi 'le 'a mu 'kwli 'mv, -e mō, 'a mu mō 'dagbi'lī nī, ke nō 'klō -gbo -wōn. 'Klō -gbo, o 'de 'a nī gbonule, yakō, nō- mō 'a nī gbonule. Ne- nue, 'nu 'a mu le 'batu, a nī nu 'le 'klee lele 'yilenyre-tōpli =nu, 'a nī -wlu -hva ba nu. -Tōplidu a -gbe, u -hva bī nyre 'a nī -wlu 'yi le. ¹²'Ke 'le nahuin =nu -heyri, -v 'de Nyīsva yi, 'a nī 'yrinaabvi bī 'sii 'o ye, mō =beti bu ple, aa nu 'yilenyre-tōpli, -hapu-tōpli =nu, aa nu 'e nī ti, v 'mui 'ye, ε 'mue nu, v 'mu Nyīsva baa, -nyrcwoc =nu -kō 'mu o di 'le di.

¹³-Te aa -a nī Kukonyoc -Yusu 'Klisu -wōn kve, 'a -ti, ba -tuu 'o 'klō ke a nahuin 'bii, -vv 'blugba naa. Ba -tuu 'o Romakve a 'kun gblaka =nu, -c kō nahuin 'bii win ke. ¹⁴Ba -tuu -we 'o -gvluvnumapu =nu, 'kun gblaka -tu 'o gble. C -tu 'o gble, -e die nu, nahuin =nu, -vv de 'klan nu, v 'mu 'le le -ha, kō, nahuin =nu, -vv -hapude nu, v 'mu baa. ¹⁵Nyīsva nye 'nī -hva, 'ke ba nu -hapude, -e die nu, nahuin =nu, -v 'nīnī -hva -bu yrii Nyīsva, 'plu, -vv 'a mu creke, v 'mu -ti a -gbe a -tutue 'kee. ¹⁶'A nī nunuklō bī tōe nahuin, -e mō, -Yusu nue nī, 'a 'de 'klee lele de 'kuku a -go. A nī po 'le le, -te a 'de lele -go a -ti, a -we 'le ba nu de 'klan nī -gbugbe. Kēe, ba 'ya Nyīsva a -go 'mv. ¹⁷Ba -tuu 'o nahuin 'bii 'o, ba nīe 'a nī 'bienu -Yusu a nahuin 'mv, ba -tuu 'o Nyīsva 'o, kō, ba -tuu -we 'o Romakve a 'kun gblaka 'o.

'A nī 'yrinaabvi bī 'we =nō -Yusu 'Klisu a 'yrinaabvi ye

¹⁸'A mu -kvannunyu =nu, 'a mu 'nī 'klee 'le -wōn mu 'pre. Ba -tuu 'o 'a nī nyigblaki 'o -tēe. Ba kō -we 'waa -ti a 'y'i'buaale -tēe. =Beti 'waa =wli bī nō 'yi

le, -beti 'waa =wli bi nyre -we 'yi le, ke'e ni, ba nu. ¹⁹'E mo -tee, nahuon 'bo ni 'o, 'bu nyo =sue =tue, -beti bo 'de de 'klan =de nu, -be ble =sue a =tuele ye, 'bo ko =wlu a 'lila, 'ke 'le =sue a 'yiye a -gbe 'kwli 'mu, -e nue, o ko Nyisva a 'o=tuule, -ye de a -gbe, e di Nyisva a plo 'ni blee. ²⁰'Bia 'baa de 'klan nu, de 'klan a -gbe a -ti 'bvv 'a mu =sue =tue, 'ba ko =wlu a 'lila, 'ke 'le =sue a 'yiye a -gbe 'kwli 'mu, -ye nahuon -de 'dee bo baa 'a mu. Kee, 'bia 'baa -hapude nu, 'plu -hapude a -gbe a -ti 'bvv 'a mu =sue =tue, 'baa =wlu a 'lila ko, -ye de a -gbe, e di Nyisva a plo 'ni blee. ²¹Nyisva da 'a mu ni, 'ke ba 'ye =sue, -beti baa -hapude nu, -e nue, -Yusu 'Klisv, 'a -gbe, o 'ye -we =sue, o 'mu 'a mu waa a -ti. O too 'a mu 'hru ni, -e die nu, a 'mu 'le 'a =pi le -ha. ²²O -me -ye, o 'de de 'klan =de nu gbe. O 'de nahuon -de kaa. ²³-Te v puo tanu le, o 'de -wɔn -hian, o 'de 'a nini po. -Te v nyo =sue =tue, o 'di -tu, 'ke bo nu nahuin a -gbe de 'klan 'mu. Kee, de o nu, ne- mo bo po 'le 'a diɔnu Nyisva kwa 'mu, -co -tee a -bati po. ²⁴-Yusu 'Klisv a -gbe, o 'ble -a ni de 'kuku, o 'ye =sue -a ni de 'kuku a -gbe a -ti, 'v kuo 'o tu 'yie 'mu, o 'kv. -Te o nu de a -gbe, o =gbla -a mu ni, 'ke 'o de 'kuku a -gbe -wɔn, -e die nu, -a 'mu 'kli ko, 'ke -ba nu -hapude. Bi bi 'le 'a mu 'kwli 'mu, -te o nu le =sue a 'yiye, 'a ni 'kvei 'i -we. ²⁵Ti -hi la a ti 'yri, a 'we la =no blablɔ =nu ye, o 'wan. Kee, -te ti ni le 'mu -gbo, a -hian -wɔn, 'aa blablɔkɔnyɔ -wɔn kue, -co 'a mu 'yie =tu, de 'klan =de 'ni -han 'a mu le 'tv.

Nyru ko 'waa tɔnu 'heen

3 ¹'A mu nyru, ba ko 'o 'a ni tɔnu a 'o=tuule, -e die nu, 'ke 'le 'a ni tɔnu -gbahlɔn, nahuin 'bu ni 'le, 'bu 'de 'o Nyisva a winti a 'o=tuule ko, v 'mu Nyisva =wlu ye kuo, 'a ni 'yrinaabvi a -ti. Mo -beti ba 'nini -tu =nu Nyisva a -ti ye, ²v die 'ni 'ye, -te 'a ni 'yrinaabvi nu 'oye'siile, ko -te aa nu, 'a nyu 'o =tuu. ³A ni -hie 'le 'lu -wɔn le 'e ni ti, -te 'a ni wlawli a 'yilenunɔ di 'mu ni, -te a di 'lu a hihra nu, -e di nahuin 'mu gble 'ta, ko, -te a di -golvɔ-tɔpli a 'hvun'mvlepupue nu, ko, -te a di -we 'yilenunɔdam a -wɔnpupue nu. ⁴Kee, de ba -hie 'lu -wɔn le 'e ni ti, ne- mo 'a ni =wli bi no 'yi le, -e mo =wlu a 'lila, ko =wlu 'yɔɔ. Ne- mo 'yilenunɔ, -e 'nini -we 'le gbe. Ne- mo de gblaka, 'ke 'o Nyisva ye. ⁵Ye-he-nyre 'mu a nyru, -vu la Nyisva -wɔn kue, ke'e ni, v nu la 'yilenunɔ. Vu la 'o 'waa tɔnu 'ni -tuu. ⁶Nyrugba =nu, o mo Sara, 'a -ti bi bi 'le 'a mu 'kwli 'mu. Oo la 'o 'a to Abrahamu 'ni -tuu, o nyo la 'a kukɔnyɔ daa. 'Bia 'baa -hapude nu, -e 'we =no Sara ye, a -he 'a 'yuo nyryu. ⁸E 'de ye ble de -de be ka 'a mu ye, 'ke ba nu -hapude a -gbe.

⁷'A mu tɔnu -me -ye, ba nu 'a ni nyru -hapude 'mu. Ba ko 'a yiye, -e mo, -te a nu 'kli a keninie, v 'de le 'mu ni. Ba =tuu 'o, -e nue, 'kli yrayru =nu, Nyisvaa 'a mu -nyi, 'ke 'le -gbugbɛko 'kwli 'mu, a 'hɔn -we a -gbe, 'a mu o nyo -nyi. Ba =tuu 'o, -e die nu, 'baa Nyisva da, o 'mu 'a mu nua ye gbo po.

-Yusu a nahuin, v di 'ye =sue, -beti bvv -hapude nu

⁸De -ko ke 'nu 'o -yre, ne- -gbo: A 'bii, ba ko 'lu a le-hielegbloo -do. Ba iyirii wɔlt, ba nvnue 'mu, -e nue, 'a mu mo 'diayuoo ni, 'ke 'o Nyisva a 'hru

wlɔn. Ba nunu -hapvde 'mv, kɔ, ba =tɔ -we 'le 'a ni dɔɔnu. ⁹'Bia nahuon 'bɔ nu 'a mv de 'klan 'mv, a ni nua 'le -we de 'klan 'mv. 'Bia nahuon 'bɔ poo 'a mv tanti le, a ni puo 'le -we tanti le. Kεε, de ba nu, ne- mɔ ba da Nyisva, 'ke bɔ nua -hapvde 'mv, -ε nue, ti =nu -kɔ 'yri Nyisva da la 'a mv, 'ke ba 'ya 'a nahuin 'mv, o pue la 'le -le, 'ke bɔ nu 'a mv -hapvde 'mv. ¹⁰U 'cree la ni, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mv, -ε mɔ:

«Nahuon 'bɔ ni 'o, 'bɔɔ -hva bɔ ni -hapv'klo,
kɔ, 'bɔɔ -hva bɔ kɔ plɔ a bleele,
ɔ 'de ye ble, 'ke bɔ =tu 'kleee lele -ti -hvun =de,
kɔ, ɔ 'de -we ye ble bɔ 'du hi le.
'Bɔɔ le nu, -ye ɔ ni -hapv'klo.

¹¹ C 'de ye ble, 'ke bɔ nu 'kleee lele -tɔpli -hvun =de le,
kεε, -hapvde, ne- ɔ kɔ bɔ nu, bɔ =mve le,
'ke 'le 'a =wlv 'bii ke,
ɔ kɔ 'a 'bie 'heeɛn, bu ween ke gbo.

¹² Nahuin =nv, -vv -hapvde nu,
Nyisva nyu =tu 'yie.
'Bia 'bv nyo de -hva, -ye ɔ nyu ye gbo po nua.
Kεε, de'klannunyu -me -ye, ɔ nyu ye 'ni -wɔn.»

¹³ 'Bia 'ba nye le =mɔ, 'ke 'le 'a ni =wli 'bii ke, 'ke ba nu -hapvde, =ɔ =de 'dees bɔ nu 'a mv 'cre 'mv. ¹⁴Mɔ -beti baa =sve 'ye, 'ke 'o -hapvde =nv, aa nu a -ta 'mv, Nyisva di 'a mv 'mv nu -hapvde. 'A -ti, a ni pi 'le nahuin =nv a hvannu, -vv -hva -bu nu 'a mv 'cre 'mv. 'A ni =wli ni 'wv 'le 'ku 'mv. ¹⁵Kεε, 'ke 'le 'a ni =wli ke, ba =tuu 'o -Yusu 'Klisu. Bɔ 'ya 'a ni Kukɔnyɔ 'mv. Ti a pepe, ba nu 'o -preele 'mv, -ε die nu, a 'mv nahuin 'bii =nv kle -hihiia, -vv 'a mv wlɔn le -gba, de- kɔ -ti 'a kuo -Yusu 'Klisu =wlv ye. ¹⁶'Bia 'ba nye =nv kle -hihiia, -ye ba kɔ =wlv a 'lila, kɔ, ba kɔ -we 'waa 'o=tuule. A ni nu 'le -tɔpli =nv, -i kɔ -ti 'a ni =wli 'u 'a mv 'nyre -hen, -ε die nu, nahuin 'bvv -hva bv creke 'a mv, -tvi 'mu nu, -ε nue, vv =tu -ti -hvun, 'ke 'o 'a ni 'yrinaabvu a -ta 'mv, 'a mv =nv, -v ni 'o -Yusu a 'hru wlɔn. ¹⁷E nu -tεε, -hapvde =nv, aa nu a -ti, ba 'ye =sve, Nyisva 'bɔ nye -hva, 'ε -hi 'o ba 'ye =sve, 'yilenyre-tɔpli =nv, aa nu a -ti. ¹⁸-Yusu 'Klisu a -gbe, ɔ 'kv ni, -a ni de 'kuku a -ti. 'A 'kukue mɔ 'kvuvwɔ -do. Nahuon =nv, -ɔ 'sii 'o ye, no- 'kv, 'ke bɔ waa -a mv =nv, -v 'de 'o ye 'sii, -ε die nu, ɔ 'mve nu, -a 'mv Nyisva ye 'mvee. Nahuin, nv- 'lo, kεε, Nyisva a -Hihiu, nv- -hiɔ 'le 'kvuvnyu -heyri, 'v -hiɔ 'klo. ¹⁹'Ke 'le Nyisva a -Hihiu a 'kli 'kwli 'mv, 'ke ɔ mu 'le 'kuo =nv -wɔn, -ɔ ni 'le =jɔ 'mv, 'ɔ =tu =nv Nyisva a -ti ye. ²⁰'Kuo a -gbe, no- mɔ nahuin =nv, ti -hi la a ti 'yri, -v 'nini =tuu la 'o Nyisva. 'E mɔ -tεε, Nyisva kɔ la =wlv a 'lila, 'ɔ nyu -pre, ti =nv -kɔ 'yri nahuon =nv, -ɔ mɔ Noe, ɔɔ la 'o 'mu =nv nuu, kεε, nahuin a -gbe, v 'kue -hee la Nyisva a -ti le. Nahuin =nv, -v pa la 'le 'mu a -gbe 'kwli 'mv, v 'de la -huo. U mɔ la nahuin -yehen-yehεen ni, Nyisva waa, 'ke 'o 'yiyinie =nv a -ta 'mv. ²¹'Nie a -gbe, -ε kɔ 'kwli 'mv v naa 'le,

ε μο 'nie -gbo, υυ κε 'a μυ 'lu le po, -εε 'a μυ waa a yriile'ε ni. 'Nie a 'lupupue a -gbe, ε 'de υ 'μυ 'a ni 'hvun -plo a -ti. Κεε, ne- μο de, -aa Nyisva -hva, bo nue, -a ni -wli 'mu 'o ye 'sii. 'Nie a 'lupupue, εε 'a μυ 'ni waa, -ε nue, -Yusu 'Klisu -hɔn 'le 'kukunyu -heyri 'mu ni, 'ɔ 'hri 'klɔ. 22 -Yusu 'Klisu, ς -hian -wɔn, 'ɔ mu 'le yako 'mu, 'ɔ ni 'o Nyisva a diidepia ke gbo, 'ɔ kɔ Nyisva a lεleenyu win ke, kɔ 'kuo 'bii, kɔ 'ε ni 'klitkenide -de 'heen.

Nyisva, no- -bo kɔɔ 'a μυ win ke

4 1-A yie ni, -ε μο, -Yusu 'Klisu 'ye =sue, 'ke 'le 'a -plahvun 'kwli 'mu.
 'A -ti, 'a ni -gbe, ba kɔ 'lu a le-hieledu a -gbe, -ε μο: Ba -we -wɔn, 'ke ba 'ye =sue, -ε 'we =no ye, -te ς nu =sue a 'yiye, -ε nue, nahuon =nu, -ɔ 'ye =sue, 'ke 'le 'a -plahvun 'kwli 'mu, ς 'ni nu -le 'klees lele de 'kuku. 2 Κεε 'klees μο gbo, ti 'bii -gbo, a di no 'klɔ -gbo ke -hi, a kɔ ba nu de =nu, Nyisvaa -hva ba nu. A ni nu 'le 'yilenyrekli =nu, 'a ni -wli -hva. 3 Nahuin =nu, -υ 'de Nyisva yi, -tɔpli =nu, υ νυε 'mu bv nu, 'a ni -gbe, ni- aa la nu, 'ke 'le ti 'plɔplɔ 'kwli 'mu. 'Ke bi pue 'klees 'o gbo. Ti -hi la a ti 'yri, aa la 'a ni diɔnu 'e ni de wlɔn 'ni -hie, -tɔpli -hvun, 'a ni -wli -hva, ni- aa la nu, 'aa la 'yi 'mu le bibi, 'aa la 'a ni diɔnu didi-tɔpli kɔ no 'heen wlɔn -hie, kɔ, 'a kli la =wεhui, -u Nyisva a -ti le -haa. 4 Κεε, -te ti ni le 'mu -gbo, 'bia nahuin =nu, -υ 'de Nyisva yi, 'bvv 'waa diɔnu 'e ni de =de wlɔn -hie, a 'ni kv -le 'klees lele -wɔn le. -Te a 'nini kv 'klees lele -wɔn le, -ye ε saka =nu ni, 'bvv 'a μυ tanı =tu. 5 Κεε, -nyrɔwɔ -de 'mu, 'ke υ di -hlun 'o Nyisva ye μυ, ς 'mu -bati le poo. Ti 'de 'klees lele -wɔn hren, -i kɔ 'yri ς di 'o 'klɔnunu kɔ 'kukunyu 'heen -bati le poo. 6 Nahuin =nu, -υ 'kv, -te υ 'kie nie la no 'klɔ ke, Nyisva puu le -bati, -ε 'we =no ye, -te ς nahuin 'bii a -bati a lepupue nu. -Te υ 'kv, -ye -Yusu 'Klisu pue =nu Nyisva a -haputitie =nu ni, -ε die nu, υ 'mu 'klɔ ni, -ε 'we =no Nyisva ye.

'Kli =nu, Nyisva -nyi 'a μυ, ni- ba nu, ba -he 'a ni 'bienu 'mu

7Ti, -i hie 'le, 'klɔ 'mu 'o 'mu -hɔn, i 'de -huo. 'A -ti, ba kɔɔ 'a ni diɔnu win ke, kɔ, ba ni 'o -preele 'mu, -ε die nu, a 'mu Nyisva da. 8 De gblaka =nu, -ε -hi 'o -tɔpli 'bii 'mu, ne- μο ba 'cipi 'o, ba νυνυε 'mu, 'ke 'le 'a ni -wli 'bii ke, -ε nue, 'bia 'ba νυε nahuin 'mu, aa 'waa de 'kuku a -ti -wɔn 'ni -hri. 9 Ba 'ble nahuin =nu kwa -tee, -vv 'le 'a μυ -wɔn di. A ni 'pupre 'le wlɔn le. 10 Nyisva nu 'a μυ 'mu -hapudε a gblegblei, 'ɔ -nyi 'ε ni nahuon 'kli, 'ke bɔ nu -tɔpli a gblegblei. 'Kli =nu, Nyisva -nyi 'ε ni nahuon, ς ni hihri 'le le. Ni- bɔ nu, bɔ -he 'a 'bienu 'mu. 11 'Bia Nyisva 'bɔ -nyi nahuon 'kli, 'ke bɔ 'pre, nahuon a -gbe, bɔ -tu Nyisva a -ti. 'Bia Nyisva 'bɔ -nyi nahuon 'kli, 'ke bɔ -he 'a 'bienu 'mu, -ye 'kli =nu, Nyisva -nyi =no, ni- bɔ nu, bɔ -hui 'mu. -Tɔpli 'bii =nu, aa nu, bi nue, Nyisva 'mu -ti a 'yi'buaale kɔ, 'ke 'o -Yusu 'Klisu a -ta 'mu. -Yusu 'Klisu, no- kɔ -ti a 'yi'buaale, no- kɔ 'kli, -te 'klɔ te ye gbo. Κεε ni, ε ni 'mu.

**Plɔ a bleele 'ke 'o -Yusu a nahuon =nu -wɔn, -cc
-sue 'ye, -te ḡ 'ya -Yusu a nahuon 'mv a -ti**

12 'Na =wlv a nunatumupv -a, 'bia Nyisva 'bcc 'le =sue a 'yiye gblaka 'kwli 'mv naa, 'bcc 'a mv 'mv le =tɔ, i ni saka 'le 'a mv. -Tɔpli a -gbe, u 'a mv 'ni nue, -e die nu, ḡ 'mve 'ye, 'bia 'ba kuo =wlv ye -tɛe. A nt 'ye 'le, -e mɔ, e 'de 'o le nɔɔ. 13 -Svedv =nu, -Yusu 'Klisv 'ye, a nye -we 'ni 'ye. 'A -ti o, ba nu 'manv, -e die nu, -nyrɔwɔ =nu -kɔ 'mv nahuin di 'o 'a -ti a 'yi'buaale 'yee, a 'mv 'manv nu 'dɔ, e 'mv 'o 'ɛ ni de =de 'mv -hi. 14 'Bia 'bvv 'a mv tani =tu, -Yusu 'Klisv a -ti, -ye Nyisva di 'a mv 'mv nu =hapvdɛ, -e nue, Nyisva a -Hihiu, -v kɔ -ti a 'yi'bvbva, -e -hi 'o 'ɛ ni de =de 'mv, nu- di 'o 'a mv -wɔn ni.

15 'Ke 'le 'a mv -heyri, 'bia nahuon 'bcc =sue 'ye, -te ḡ nu de 'klan a -ti, -hee' ḡ 'la nahuon, -hee' ḡ mɔ 'yrinyɔ, -hee' ḡ 'le 'a 'bienv a -ti le bi -heyri, -ye =c =de 'ni bcc -le, -tɔpli a -gbe a -ti. -Tɔplidv a -gbe, i ni ni 'le 'le 'a mv -heyri. 16 Kɛɛ, nahuon =de 'bc ni 'o, 'bv nyo =sue =tue, -e nue, ḡ mɔ -Yusu a nahuoon ni, -ye nahuon a -gbe, -tvi ni nuo 'le. Kɛɛ, bc -nyi Nyisva 'wio, -te vu nu, 'v nyo -Yusu 'Klisv a nahuon daa.

17 Ti =nu, -i kɔ 'yri Nyisva di 'o nahuin -bati le poo, i nyre 'o =o. 'A nahuin =nu, nu- ḡ di -bati le poo -tite. 'Bia 'bc poo -a mv -bati le -tite, -be' e di 'mv -ti, 'ke 'o nahuin =nu -wɔn, -v 'de 'a -hapvititie =wlv ye kuo 'le? 18 'ɛ mɔ -tɛe, v 'cree la ni, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mv, -e mɔ:

«E kla wlon, 'ke Nyisva bc waa nahuin =nu,
-v 'sii 'o ye.

'Bia 'be ni le 'mv, -be' e di 'mv -ti,
'ke 'o de'klannunyv =nu -wɔn,
-v 'de Nyisva yi 'le?»

19 'A -ti o, nahuin =nu, -vu =sue 'ye, -e nue, Nyisva nye 'ni -hva, nahuin a -gbe bu 'cipi 'o =hapude a nunue, 'pli Nyisva =nu, -c mɔ -a ni nununyɔ, kɔ, ḡ kɔ 'le -a ni de -wɔn, no- bv po 'le 'waa diɔnv kwa 'mv.

Ba -ti ḡ 'le 'a ni diɔnv, 'ke 'o Nyisva ye

5 1 'Cve a ye'munaanyv 'nu 'klees 'le -wɔn mu 'pree. 'Na -gbe, 'mɔ mɔ -we 'cve a ye'munaanyv'c ni. Ti =nu -kɔ 'yri -Yusu 'Klisv la =sue 'ye, 'n 'yo la ni. Ti =nu -kɔ 'yri Nyisva di 'o -Yusu 'Klisv a -ti a 'yi'buaale nahuin tɔɔ, a bi 'le ye, 'n bi 'le ye, -a di 'le kɔ 'pia. 'A -ti, 'nu 'a mv le 'ni 'batı, 2 ba =tu Nyisva a nahuin =nu 'yie, ḡ po 'le 'a mv kwa 'mv gbo. Ba nue, -e 'we =no blablɔkɔnyɔ ye, -cɔ 'a blablɔ 'yie =tu. Ba =tu 'yie, 'ke 'le 'a ni =wlv 'bii ke, -e 'we =no ye, -te Nyisvaa 'a -huhva nu. A ni nue 'le, -e 'we =no ye, -te nahuon 'nini ni wen 'o 'a mv ke 'mv. Ba 'wlaa 'o =wlv gbo, ba nu -kvan a -gbe. A ni nuo 'le, -e 'we =no ye, -te aa 'wliye 'ye a -ti. 3 Nahuin =nu, Nyisva -nyi 'a mv, 'ke ba =tu 'yie, a ni niw 'le 'lu gbo. Kɛɛ, 'a ni 'yrinaabv bı tuε =nu, -te v di

'waa diconu a naale nu. ⁴'Bia 'baa le nu, -nyow =nu -ko 'mu -Yusu 'Klisu, -o mo blablɔkɔnyu a Nyigblaka, o di 'le di, o di 'a mu -nyi 'wio gblaka, -o mo 'klɔ yrayru =nu, -o 'nini -we 'le gbe.

⁵'A mu =nu, -u mo gbloyuo, 'nu 'a mu 'ni le, ba =tuu 'o 'a ni ye'munaanyu. A 'bii, ke 'nu 'a mu ye po, ba =ti 'le 'a ni diconu, a 'mu 'mu le -hihiɛ, -e nue, u 'cree ni, 'ke 'le Nyisvacruntie 'kwli 'mu, -e mo: «Nahuin =nu, -vu 'le 'waa diconu 'yaa, Nyisva diu 'le 'ni =ti. Keeɛ, nahuin =nu, -vu 'le 'waa diconu =ti, o diu 'mu nu -hapvde.» ⁶'A -ti o, 'nu 'a mu 'ni le, ba =ti 'le 'a ni diconu, 'ke 'o Nyisva =nu ye, -o ni 'klɔ ke, -e die nu, ti =nu -ko 'yri o nye 'o -hva, o 'mu 'le 'a mu 'yaa. ⁷-Tɔpli 'bii =nu, -u 'a mu 'kla -wlilye 'yaa, ba pui 'le =no kwa 'mu, -e nue, 'a ni -ti 'ni -hri -le =no -wɔn.

⁸Ba kɔɔ 'a ni diconu win ke, ba ni 'o -preele 'mu! 'A ni yraanyɔ, -o cm Satan, cc le 'ni -hihiɛ, 'cc nahuon le =mo, o di klɔ, -e 'we =no -ji ye, -ee klu, -ee didide le =mo. ⁹Ba nyɔ̄ ye gbo, ba 'cipi 'o Nyisva a =wlw a yekuole. 'Be a yie ni, -e mo, 'a ni 'bienu -Yusu a nahuin, -u ni no 'klɔ ke, vu 'ye =sue, -e 'we =no ye, -te aa nu, 'aa -sue 'ye. ¹⁰'E mo -tɛɛ, -te ti ni le 'mu -gbo, aa 'ye =sue. Keeɛ, ti gbi 'bi -hi, Nyisva =nu, -o ko -wɔn -hapvde -tɔpli 'bii 'le 'mu -hɔn, 'a -gbe, o die 'ni nu, a 'mu 'o ye =ceɛ, 'pli o 'mu 'a mu 'klɔ -nyi, ko, o 'mue nu, a 'mu gbo ku, 'ke 'le 'e ni 'hru -de wlɔn. O da 'a mu ni, -e die nu, a ko -Yusu 'Klisu 'heen, a 'mu 'le 'a -ti a 'y'i'buaale =nu -heyri pa, -e 'nini -we 'le. ¹¹No- kɔɔ 'klɔ 'bii win ke, -te 'klɔ te ye gbo. Ke'ɛ ni, e ni 'mu.

Wlɔnle=gbowba

¹²Nahuon -gbo, -o cm Silasi, no- -he 'mu 'mu, 'ni 'cru 'a mu 'crunie gbi -gbo -wɔn. O mo -a ni -diayuu ni, -cc -Yusu 'Klisu -wɔn naa -tɛɛ. 'Nu 'a mu -wɔn 'ni 'cru, 'mu 'le 'a mu =wlw 'kwli 'mu gbo =tu. 'Ya 'o lele 'lu, 'nu 'a mu 'ni le, 'e mo -tɛɛ, Nyisva, cc -a mu 'mu nu -hapvde, -te 'n nu 'a 'crale. -Hapvde a -gbe, ba 'ble kwa -tɛɛ.

¹³-Yusu a nahuin =nu, -u ni no Babilɔnidɔ 'mu, Nyisva -ha 'le du 'mu, -te o nu, 'o -ha 'le 'a mu du 'mu, u =gba 'a mu wlɔn le -tɛɛ. Makì, 'n nve 'mu, -e 'we =no 'na 'yu ye, o =gba -we 'a mu wlɔn le -tɛɛ. ¹⁴Ba -nyinyi 'wio -tɛɛ, e 'mue nahuin too, -e mo, a nunve 'mu ni, -e 'we =no -diayuo ye.

A 'bii =nu, -u ni 'le -Yusu 'Klisu kwa 'mu, Nyisva bɔ -nyi 'a mu kegboweenle.